

KURJER KRAKOWSKI.

D. 9 lutego. 1855.

PONIEDZIAŁEK.

Elżbieta córka Wojciecha cesarza, narzęczona Kazimierza IV. wjazd odbywa r. 1454.

Nr 31.

Pismo to kosztuje kwartalnie złp. 5 i wychodzi codziennie (wyjąwszy nie dzielę i święta, uroczyste) po południu.

KRAKOW.

Henryk Szrejer przybyły do tutejszego Miasta z swoim Teatrem pantomiczno - zwierzęcym zabawi już tylko dni kilkanaście i w tym krótkim czasie przedstawi jeszcze kilka reprezentacji, o czém uwiadomiamy Publiczność, ma zaszczyt złożyć najczulsze podziękowanie za okazane mu dotąd względy, polecając się nadal łaskawej pamięci.

Francya. Jeden dziennik Paryski mówi: Gdy X. Lubecki przybył do naszej stolicy, spostrzegło zaraz ministerjum francuzkie, jakie przeszkody poselstwo tego dyplomata zrodzi dla sprawy amerykańskiej, którą się żywo zajmowało. — Ale i X. Lubecki nie mało był zdziwiony dostrzegłszy, iż starano się tę całą sprawę tajemnie odbywać. Przeszło trzy miesiące spędzono na czczych formalnościach, nim przystąpiono do rzeczy, nie udało się również xięciu otrzymać wszystkich dowodów, których potrzebował, aby dokładnie rozpoznać rzecz, sobie powierzoną. Dopiero gdy żądania xięcia poparł hr. Pozzo di Borgo, mianowano 4 kommissarzy. Gdy ci żądali aby zacząć likwidacyą przez ustanowienie zasady dla niej, oświadczył Rosyjski pełnomocnik, iż nie tknie się tej sprawy, dopóki ta nieprzybierze urzędowego charakteru, gdyż nie

może się na to wystawiać, aby później pod pozorem formalności, nie podano w wątpliwosc wzajemnie przyjętych zobowiązań. Na tem stanęły rzeczy a Rząd starał się ciągle aby czas zyskać. Przedstawił on X. Lubeckiemu, że nawet w interesie swego poselstwa, powinien czekać końca amerykańskiej sprawy, gdy wiadomy naszym czytelnikom artykuł w dzienniku frankfurckim, skłonił ministerjum, do wystąpienia na jaw z dotąd ukrywanemi układami.

Dnia 24 z. m. przedstawiono po raz pierwszy w teatrze opery włoskiej w Paryżu, nową Belliniego operę: *Purytanie Szkoccy.* (i *Puritani di Scozia*) i najpomysłniej się udała. Wiele ustępów muzycznych zadziwiającej piękności powtarzano kilka razy. Już na końcu drugiego aktu wywołano dwóch artystów Lablache i Tamburini, którzy pokazali się w raz z Bellinim i przyjęto ich grzmiotem oklasków (te tonnerre d'applaudissemens.)

Wiślu Polaków miało otrzymać rozkaz aby opuścili Paryż. Dwóch zostało uwięzionych niewiadomo z jakiego powodu. (G.P.S.)

Anglia. Gdy X. Leuchtenberg wsiadał na okręt w Falmouth dnia 22 z. m. i żegnał się z X. Wellingtonem, wręczył mu ostatni pałasz angielskiej roboty, jakoż znak szacunku, Odbierający widział w tym

podarunku, jak jeden dziennik ministeryalny mówi, grzeczność pochlebną, która się na tem zasadza, że wielki wojownik swojego wieku i rywal jego dziadka daje mu taki dowód swego szacunku. Okręt parowy „Monarcha“ na którym X. Leuchtenberg popłynął do Lizbony, jest nadzwyczajnie piękny i kosztownie ubrany, szczególnie jeden salon, który jest 33 stóp długi a 11 szeroki. X. Leuchtenberg wziął z sobą 24 muzykantów Anglików i Niemców, których zobowiązał na 3 miesiące i mają grywać przy uroczystościach dworskich.

— Dziennik Sun donosi: Dnia 25 Stycznia przybył do Londynu goniec z wiadomością, że Hr. Pozzo di Borgo, Cessarsko-rossyjski poseł przy dworze Francuzkim, codziennie może być spodziewany w Londynie, aby pełnić obowiązki Cesar. ross. Pośła w Anglii. Dawno wyglądano przybycia hr. Orlowa ze szczególną misją, naznaczono także następcą xięcia Liwen, hr. Waleńskiego, te jednak nominacje zostały zmienione a wyżej wzmiankowany doświadczony dyplomata przeznaczony został na posła do Londynu. Hr. Medem, pełniący teraz obowiązki posła, za przybyciem Hr. Pozzo di Borgo zaraz odejdzie. Liczba osób należących do poselstwa będzie podwyższona do takiej, jaka była za pobytu xięcia Liwen. (G. B. V. i S.)

Austria. W r. 1834 w całym państwie austriackiem umarło 666 tysięcy osób, to jest mniej 57 jak w roku poprzednim. Urodziło się więcej jak umarło 150 tysięcy.

Samobojstw było 724, na wściekliznę umarło 35, zabitych 422. skazanych na śmierć 36. — 450 osób zmarłych miało więcej jak po 100 lat. Najwięcej zabitych było: w Galicyi 105, w Lombardyi 89, w Dalmacyi 50, w Wenecyi 46, w Morawii 33, w Tyrolu 30, w Czechach 30.

Hiszpania. Sentinelle des Pyrenées donosi ze Mina dnia 17 p. m. opuścił Pampelunę, aby Karolistów w górach szukać. Minister wojny Llauder ma wkrótce przybyć do Nawarry, aby osobiście walczyć z trudnościami wojny domowej. W skutek mądrych rozkazów, które Mina wydał do Nawarczyków; sprzyjają mu teraz ci mieszkańcy, którzy za jego poprzedników uciekali przed wojskami królów. — Dziennik angielski Times tak skreśla obecną wojnę w Hiszpanii: „Łatwiej sobie wyobrazić jak długo potrwa wojna w Hiszpanii, skoro poznamy charakter mieszkańców nią zajętych. —

— Ten wszystek nieszcześliwy lud sądzi się zobowiązanym przez sumienie, czynić wszystko dla sprawy, którą za świętą poczytuje. Kto zdolny do broni, staje pod chorągwami Don Karlosa a inni służą za szpiegów. — Jeżeli jeden szpieg zostanie ujęty i rozstrzelony, natychmiast zjawia się inny, który z najzimniejszą krwią zastępuje jego miejsce. Żołnierze Zumalacarreguja nie są zastępowani od zimna wśród gór, ani od nagłej zmiany powietrza, niemają tyle żywności, aby w długich mar-

szach, które codziennie odbywają mogli pokrzepić swe siły: często nie mają, prócz trochę tytoniu i wódki; jednakże mają jeszcze tyle energii, że na spoczynku bawią się tańcami? Mina obróci im w nałóg to życie. On sam winien podobnemu życiu swą sławę. Rodził rany rozjątrzył trucizną, i rzecz przez swoją srogość w niebezpieczeństwie postawił. Mina zna się równie na sztuce wojennej jak na leczeniu złego. Mimo to, wojnie nie zbywa na wściekłości, która jest charakterem wewnętrznych zaburzeń. Wszyscy jeńcy są rozstrzelani, każdy mieszkaniac, gdy ma potem siły, musi chwycić się jednej lub drugiej strony, musi być karolistą lub krystynem, neutralność jest niepodobna, i dla tego wszystko pod bronią. Jezli oddział wojska zajmuje wieś, wydaje odezwe, natychmiast wszyscy z trwogi występują, kobiety i dzieci, a jeżeli to wojsko jest nie przyjazne, wszystkich w pień wycina. A tak wszędzie sama śmierć! Zważając jeszcze na charakter tego ludu, na żądzę zemsty, na naturę wojny, rozjątrzonej prze religiją, na trudność miejsca, wszędzie poprzecinanego, łatwo pojmujemy dla czego obie strony przypisują sobie zwycięstwo a koniec wojny podniecaniej przez wzburzone namiętności, trudno z pewnością oznaczyć.

— Podług wiadomości z Bajony z d. 22 z. m. postanowił Rząd chwycić się energicznych środków do przylumienia powstania w Nawarze; ministrowie uchwalili jednogłośnie zgromadzić na tym pun-

kie całą siłę zbrojną, a gwardyi narodowej powierzyć obronę twierdzy i utrzymanie spokojności wewnątrz kraju. Dnia 19 stycznia oddział drugiego pułku piechoty zrobił w Madrycie zamieszanie, ale reszta wojska, gwardja narodowa i lud przez swoją jednomysłność przywrócili porządek: żołnierzom przebaczyła królowa i ci udali się na plac boju, aby krwią zmasać tę plamę. Wieczorem wszystkie teatry były otwarte i spokojność zupełna. (G. P. S.)

Turcja: — Smyrna. 20 grudnia. Podług ostatnich wiadomości ze Stambułu, zdaje się że Angielski Poseł, lord Ponsonby, z powodu załatwienia nieporozumień Sultana z Paszą za pośrednictwem Anglii, wszczął na nowo spór o prawo przyznane Rossyi żeglowania w Dardanelach bez żądania przyzwolenia na każdy raz Turcyi, przynajmniej protestował się znowu przeciw ugodzie już dawno zawartej między Rossyą a Turcyą i żądał od Reis-Effendego, aby artykuł dotyczący się żegluga w Dardanelach, był z tego traktatu usunięty, lub tak zmieniony aby rossyjska flota nie była uważaną za jedynie i najwięcej przychylności doznająca, gdyż stąd wynikłyby szkody dla innych narodów. — Zarazem dodał Lord Ponsonby, że Anglia dla świeżo zawartych układów w Alexandryi, spodziewa się wdzięczności i Turcja najlepiejby się odwdzięczyła, zbliżając się do polityki angielskiej. Odpowiedź Porty niespodobała się angielskiemu posłowi i wpadł w nieufność u Sult-

tana a taki los spotkał wszystkich agentów angielskich. Reis Effendi miał wyrazić wielkie zadziwienie, z rozpoczęcia układów nad przedmiotem, który zdaniem saméj Anglii, za stanowczo rozstrzygnięty uważać potrzeba; że nie myśli wcale roztrząsać go na nowo, zwłaszcza żeby to władzę najwyższą Sultana naruszyło, i uczyniło go jakby jakiego lennika, zależnym od obcego państwa. — Reis Effendi sądził, że prawa przyzwoitości, zgody i istniejące prawo narodów, zakazują mieszać się każdemu narodowi w sprawy obcego państwa; szczególnie honor narodowy, w Anglii tak wysoko ceniony, wkłada obowiązek na gabinet angielski, aby przez podobne pretensye nie obrażał Turcyi. — W końcu oświadczył uroczystie, że Sultana działał jedynie dla dobra narodu, podpisując niniejszy traktat z Rosyją, a jeżeli go zmieni, to uczyni tylko na żądanie dworu Petersburskiego, nigdy zaś na nie przyjazne dorady obcego mocarstwa. Reis-Effendi życzył, aby nie tykać tego przedmiotu, zwłaszcza że Sultana dąży nie tylko do utrzymania, ale i do rozszerzenia przyjacielskich stosunkach, w których żyje z wszystkimi narodami. Ta odpowiedź nie mogła zadowolić lorda Ponsonby i nie ulega wątpliwości, że będzie się starał odpowiedzieć tak dobrze jak tylko można, aby nie ustąpić Porcie w jej licznych wnioskach, lubo w tem dotąd nie był szczęśliwy. — Jest więc znowu, lubo tyl-

ko na dyplomatycznej drodze, pewien rodzaj rzucenia rękawicy Porcie, która teraz, gdy wszystkie Rządy są przekonane o potrzebie pokoju, nie powinna wzniecać żadnej obawy, jednakże żywić będzie godną pożałowania nieufność, w przyszłości szkodliwie działać mogąca.

Egipt. Wiadomości z Alexandryi donoszą, że Paszy doniesiono z Arabii o poddaniu się jego wojsku całej prowincyi Hedja i Jemen w połowie z. m. Ibrahim znajdował się w ówczas w Jerozolimie, i zaciągał rekrutów do wojska.

Szwajcarya. Posłowie rosyjski i Sardyński przesłali noty do związku szwajcarskiego z napomnieniem, aby na przyszłość związek szwajcarski starał się usuwać wszelkie przyczyny, któreby mogły zerwać przyjazne stosunki z sąsiednimi państwami. (GPS.)

Przybyli do Krakowa. Lübeck Jan kupiec z Pruss. — Gaertel Małylda z siostrą Julią z Pruss. — Jastrzębski Józef ob. z Galicyi. — Bogdanowicz Kajetan ob. z Galicyi. Hankiewicz Lazar z Galicyi. Stefańska Emilia z Polski.

Opuścili Kraków. Urassow Xiążę Kapitan jako Kuryer do Galicyi. Bodstein Adolf do Gal. Hołubowicz Jan ob. do G. Różycki Michał do G. Konopka Antoni Baron do Galicyi.

Dziś rano stopni zimna o